

Camí de Gréixer a Coll de Pendís

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: De Gréixer a Coll de Pendís passant per Escriu
Emplaçament: Camí que puja de Gréixer fins a coll de Pendís passant per Escriu.
G:R. 107
Alçada: 1788,4

Coordenades:

Latitud: 42.29739
Longitud: 1.79724
UTM Est (X): 400855
UTM Nord (Y): 4683496

Classificació

Número de fitxa: 08099-219
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Medieval Modern
Segle: XI-XX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Embegut per la pista que actualment puja a la Font del Faig i Escriu. El seu traçat és aprofitat pel GR.107.
Protecció: Legal
Observacions protecció: Decret legislatiu 2/2003.de la llei municipal i Llei estatal 3/1995
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Guardiola Plaça de l'Ajuntament, 3. 08694 (Guardiola de Berguedà)

Fitxes associades:

[Camins rals de Guardiola de Berguedà](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Pere Cascante i Torrella
dc., 20/12/2017 - 01:00

Descripció

Antic camí ral que de Gréixer ascendia al coll del Pendís. Aquest antic camí en conservem alguns petits trams, però la majoria d'ells han estat substituïts i suprimits per la pista actual que puja a Escriu i també a la font del Faig. El seu traçat es pot resseguir des del pont de Sant Nazari, pujant al nucli de Gréixer i a continuació es s'arribava a la font Bona. Seguia la fondalada del clot d'en Pere, pujava fins a la collada d'Escriu i seguia cap a la casa homònima que havia fet les funcions d'hostal. D'allí es continuava fins a la Font del Faig i ascendia pel coll del Pendís. Actualment en romanen uns pocs trams amb l'empedrat original de còdols de riu disposats de cantó per evitar el lliscament del bestiar i alguns trenca aigües molt a prop del coll del Pendís. En aquest tram s'ha pogut conservar gràcies al fet que la pista forestal que es va obrir el 1920 només arribava a la font del Faig deixant el darrer tram per construir. Gràcies a això s'ha pogut conservar. Actualment aquest camí s'utilitza com a GR.107 o camí dels Bons Homes de Queralt a Montsegur.

Observacions:

Havia estat un important via de pas des de sempre. La hipòtesi que alguns han afirmat que el camí del Pendís sortia per les cases de l'Hostalet i del veïnat del Forat (Terme municipal de Gisclareny) i pujava pel torrent homònim per la zona dels Empedrats ,és una hipòtesi poc fiable atès que la zona dels Empedrats resultava ser una zona que patia fortes avingudes del torrent del forat en temporades plujoses que en malmetia greument l'antic camí. Val adir que aquesta zona és un engorjat molt abrupte on el camí per ascendir a la "font d'escriu" ha de superar un fort desnivell. Sembla ser que aquest traçat es va emprar com a camí ral secundari en temps molt més moderns, ja que encara hi ha alguns trams amb empedrat i també un pont. Tot i així el camí originari passava per la zona que descrivim.

Història

Els camins rals han estat des de sempre importants vies de comunicació. El principal eix viari era el camí de Berga a Bagà del que ja hem comentat que en conserven alguns trams amb paviment de còdols. Aquest camí ens apareix ja en la documentació més antiga del monestir de Sant Llorenç prop Bagà i és molt probable que ja existís des de l'època romana com a via d'accés a la zona de pastures i explotació de minerals. No serà fins al segle X i XI quant a través de les fundacions dels monestirs de Sant Llorenç, la xarxa viària es fa més patent i es comencen a construir nous camins que enllacen les poblacions, terres i alocs que es van formalitzant. En la documentació de Sant Llorenç ja esmenta els passos de Pendís i de Coll de Jou. Referent el primer, Bolòs i pagès analitzen les afrontacions de les terres del molí de Gréixer De la via principal s'anomenava "strata" i corresponia sens dubte al camí de Berga a Bagà i Coll de Jou que connectava amb la "strata Francisca" o via ceretana que transcorria per la vall del Segre i el coll de la Perxa. A mitjans del segle XII es bastiran hospitalets als colls importants com serien el de Pimorent, la Perxa i el de Hospitalet de Rocasança més amunt de Gréixer. Per salvar les aigües dels rius es construïren ponts. El pont vell de Guardiola en seria un dels més remarcables, però també en tindríem a Vilella (Bagà) Gréixer, cal Tinent. Aquests ponts en documents posteriors al segle XI i XII apareixeran sovint esmentats. La via del Llobregat ens surt també citada en les afrontacions de les Llenes amb el Llobregat. Dels ponts es fa esment d'una palanca a "Mescles aygues" per arreglar-la. El mescles aigües correspondria a l'aiguabarreig del Bastareny amb el Llobregat . Sobre els impostos dels camins hi havia el de "barra" que s'aplicava a

tothom que passava pels vials i. Solien estar als ponts, especialment el de Guardiola i el de Bagà. Amb tot hi havia qui estava exempt d'aquests impostos. D'impostos també hi havia de passatges del bestiar i de les herbes i encara també n'hem trobat un referent a la sal. Posteriorment i al llarg de l'època moderna els camins ens surten referenciats en documents de transacció escriptures, notariais. Aquest camí el trobem descrit per excursionistes com ara Cèsar August Torres i altres caminants. C.A Torres i també altres caminants com ara Arthur Osona afirmen "Els guies s'asseuen a la vora del camí y encenen els cigarros. D'aquest lloch ne diuen el Forat, sens dubte perquè una de les pedres que formen el reclòs és foradada. Empaquetada la màquina, continuem pujant seguint les gerigonces del camí. A les vuit arribem a la Font del Faig. Els guies fermen el bestiar y nosaltres entrem a la casa a encarregar que'ns arreglin esmorzar. L'amo'ns conta que quan les coses anaven bé aquella casa estava molt ben assortida de tot y que aquell era un dels camins de més tranzit pera anar y venir de la Cerdanya. Una vegada hi tingué allotjats més de 40 traginers y molt bestiar durant tres dies, a causa de les neus que interceptaren el camí. La capa de núvols s'ha anat aprimant y comença a sortir el sol. A les nou montem a cavall: encara falta mitja hora pera arribar a Coll de Pandís, que està a 1,766 metres sobre'l nivell del mar. El camí és poch fresat y está mig esborrat per les aigües dels darrers dies. Tot fent esses arribem al coll." C.A Torres en el seu llibre de Pirineu Català afirma " "Font del Faig (desde Bagà). Sota l'Hostal se deixa a l'esquerra el camí de Puigcerdà y's pren un dolent corriol que ratlla de travers la montanya, tot enlairant-se."

Bibliografia

AYMANI I DOMINGO, G (2002). Els molins hidraulics de la vall del Bastereny.Exemples d'una activitat preindustrial desapareguda Associació Medieval de Bagà.BOLÓS MASCLANS, J; PAGÈS, M (1986). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi. Barcelona p- 120. BOLÓS MASCLANS, JORDI; NUET I BADIA, JOSEP (1983).Els molins fariners. Ketres Editora. S.A. Barcelona. CABALLE CANTALAPIEDRA, FRANCESC (2009). Les empremtes del camí ral de Bagà. Associació Medieval de Bagà. CAIXAL MATA, ALVAR (2006). "Els ponts, testimonis de transformacions històriques al Berguedà" a Erol núm.85. CASCANTE I TORRELLA, PERE (2004). "Patrimoni arquitectònic". A Erol. Suplement núm. 3 . FÍGULS; C (2016). "Hostal de la font del Faig" a antics hostals del camí ral. SERRA i VILARÓ, J (1987). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius.Vol II. p. 143-154.

Camí de Greixer a Coll de Pendis per Escriu

